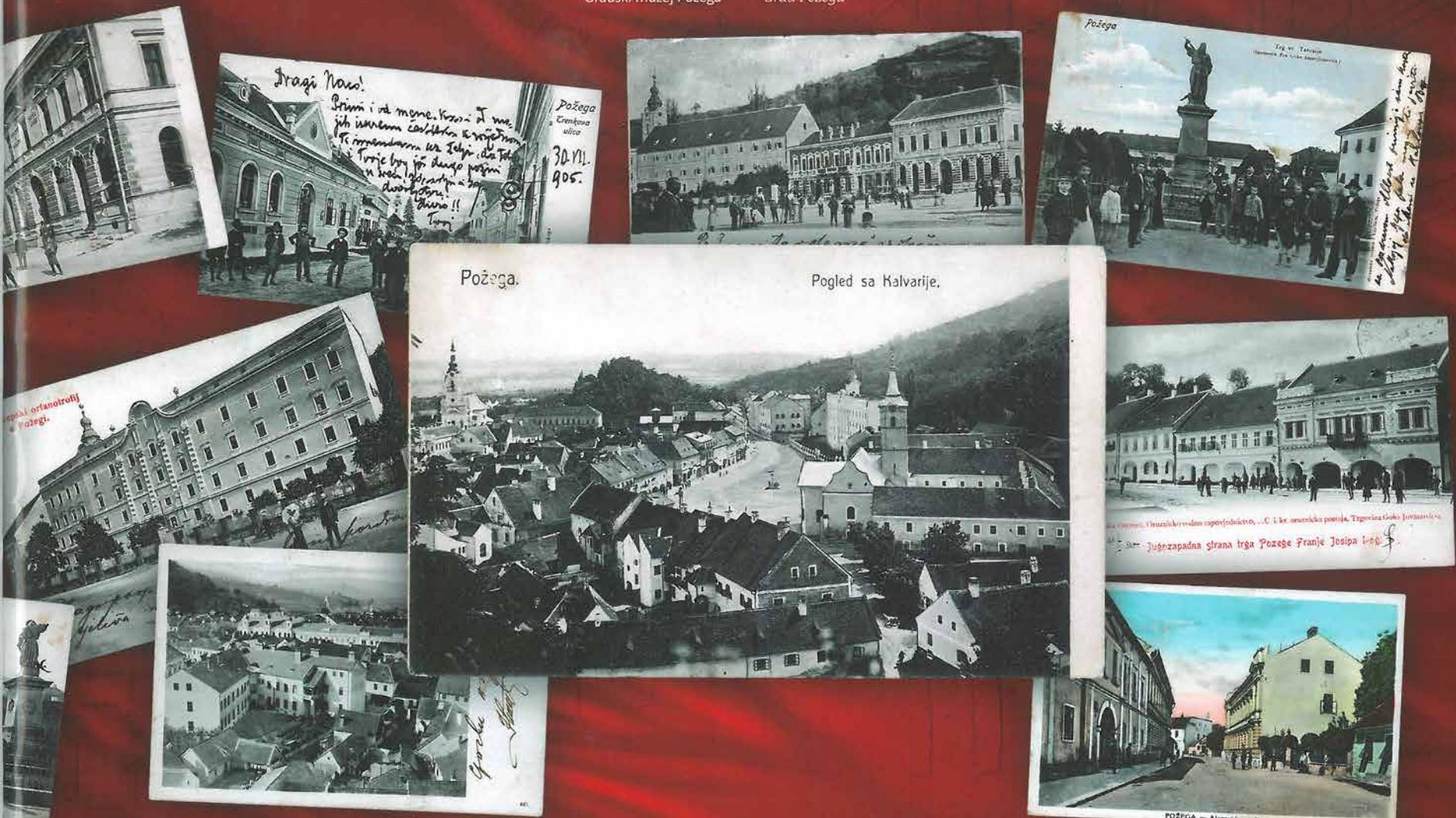

Gradski muzej Požega

Grad Požega

Požega u Zlatnom dobu razglednica

Gradski muzej Požega | Velika izložbena dvorana, 10. - 20. Ožujka 2009.

**Razglednicom
se ne može vratiti prošlost,
ali se njome ona može sačuvati.**

Slikovita Požega od svog prvog spomena bila je utočište svima koji su je znali cijeniti. Svoje zaslужeno mjesto našla je na starim zemljovidima, starim grafikama najprije nepoznatih vojnih crtača, a zatim i poznatih hrvatskih umjetnika. Požezani su bili ponosni građani svoga grada gdje se kulturna povijest ispreplitala sa srednjovjekovnim, baroknim, historicističkim arhitektonskim zdanjima, trgovima i parkovima uz živopisne brežuljke i vodene tokove. O njenom životu svjedoče brojni muzejski predmeti koji se čuvaju u Gradskom muzeju Požege.

Na samozatajan, ali specifičan način o Požegi u Muzeju govore stare RAZGLEDNICE grada koje se čuvaju kao posebna zbirka pri Odjelu povijesti umjetnosti.

Poslane iz Požege u udaljene gradove, mesta i države, razglednice su skrivene od naših očiju živjele svoj život. Vraćene kući različitim putevima, imale su još veću vrijednost. Svojom su jednostavnosću i ljepotom one bile čuvari prošlosti. Na njima su ovjekovječeni objekti kojih danas više nema ili su promjenili izgled, ljudi koji su u gradu manje ili više imali nekakav društveni značaj, oni koji su trgovali na trgovima, zabavljali se, šetali ili djeca koja su se igrala. Razglednicama danas možemo rekonstruirati pojedine dijelove grada, ulice, zgrade, kulturu jedne sredine, modu. Na njima sve živi.

ZBIRKA RAZGLEDNICA U GRADSKOM MUZEJU U POŽEGI

Razglednice¹ u muzeju dobivaju ulogu muzejskih predmeta. Po svojim osobinama one su muzeološki, umjetnički,

dokumentarni, edukativni, a obzirom da znaju biti tema mnogim znanstvenim istraživanjima, i znanstveni izvor za proučavanje. One svjedoče o prošlosti i kulturi jednoga grada, jedne kulturne sredine. U njima prepoznajemo značajna umjetnička, grafička i fotografска dostignuća.

Izložba **POŽEGA U ZLATNOM DOBU RAZGLEDNICA** rezultat je dugogodišnjeg sakupljanja razglednica. Već osnutkom muzeja prikupljale su se razglednice Požege, požeškog kraja, ali i razglednice drugih gradova. Tek unazad 20 godina intenzivnije su se počele sakupljati upravo razglednice grada. U muzej su pristizale poklonom i otkupom. Proučavanjem današnje cijele zbirke sagledavamo prepoznatljive cjeline. Tu je svakako najvjerniji dio koji predstavljaju razglednice iz vremena ekspanzije razglednica, popularnosti i sakupljanja, tzv. "Zlatnog doba razglednica" koje kartofili i kolezionari razglednica vremenski datiraju od 1895. godine do 1914. odnosno 1918. godine.

Izložbom prezentiramo oko stotinjak najvjernijih razglednica grada Požege od 1898. godine kada je datirana najstarija razglednica, do 1918. godine.² U zbirci razglednica nalaze se i brojni kasnije datirani primjerici. Tu su razglednice od 20.-ih godina sve do danas, zatim primjerici razglednica s motivima mesta požeškoga kraja, i razglednice drugih gradova Hrvatske. Gradske muzeje oblikovalo je nekoliko svojih suvenira vezanih uz stare razglednice kako bi potaknuo sve da čuvaju i cijene ovu vrijednu muzejsku gradu. To su mape, kompleti starih razglednica i stolni kalendar za ovu 2009. godinu. Danas, kada brojna pokretna i neprekidna kulturna baština odlazi u nepovrat, razglednica je konačno prepoznata, ne samo kao predmet modnog hobija, nego i kao neprocjenjivim sadržajima vrijedan čuvar prošlosti.

NASTANAK RAZGLEDNICE

Nastanak razglednice krajem 19. stoljeća bio je potaknut ekspanzijom saobraćaja i poštanske službe. Ideju o razglednici inicirao je Hajnrich von Stephan u procesu osmišljavanja, oblikovanja i raspravi o načinu poručivanja pošte u Karlsrueu 1865. godine. Na žalost ona tada nije usvojena zbog pravila čuvanja tajnosti pisanih poruka.

Tek 1869. godine, na inicijativu dr Emanuela Hermana koji je dokazao dobit od dopisnice, Austro - Ugarska poštanska uprava uvela je u poštanski promet dopisnicu. Njen primjer slijedile su Švicarska, Velika Britanija, Belgija, Kanada i druge zemlje. Dimenzije dopisnica, odnosno razglednica bile su propisane jer su njihove prve dimenzije bile različite te su stvarale poteškoće. Tako je tada najveća dozvoljena razglednica bila 9 x 14, a najmanja 7 x 10 cm.

Tko je tiskao prvu razglednicu nije točno poznato jer za taj podatak postoje različiti izvori, međutim najčešće se spominje knjižar Švarc iz Oldenburga (Njemačka) koji je prvu razglednicu poslao 1875. godine svom prijatelju.

Razglednica je nastala od poštanske dopisnice i od ilustriranog zaglavlja papira za pisma. Trećina lijevog kuta dopisnice, na onoj strani koja je rezervirana za pisanje poruka, ukrašena je ilustracijom kao što je bilo zaglavlje papira za pisma.

Tijekom vremena slika na dopisnici zauzela je pola strane, a preko cijele druge strane kao i ranije pisala se adresa. Ilustracija dobiva mjesto na cijeloj strani tek između 1904. i 1906. godine. Prostor za adresu podijeljen je na dio za adresu, te dio na kojem se mogao pisati tekst. Iako se ilustracija izborila za cijelu stranu, još su se dugo nakon toga vremena tiskale razglednice s prostorom za adresu preko cijele strane.

¹ RAZGLEDNICA je dopisna poštanska karta sa slikom, fotografijom, crtežom i sl. na poledini.

² Među najstarije datiranim muzejskim razglednicama je razglednica iz 1898. godine koja prikazuje Požeški sajam. Identičnu razglednicu, ali kao fotografiju objavio je povjesničar umjetnosti i urbanist Zlatko Uzelac iz Požege, 1984. godine u Požeškom listu od 31.05. kada ju je pronašao u MUO. Autor fotografije je Mavro Vainberg, zagrebački putujući fotograf (1898.-1902. imao je u Palmotićevoj ulici u Zagrebu svoj fotografski atelje). Prema Vainbergovoj fotografiji izradena je dakle 1898. godine i razglednica.

SVJETLOTISAK

Prve i najstarije razglednice rađene su svjetlotiskom koji je zapravo usavršeni litografski postupak za dobivanje visokokvalitetnih fotografskih reprodukcija. SVJETLOTISAK³ se odlikuje finoćom detalja i velikim bogatstvom tonskih vrijednosti koje nisu raščlanjene u rasterske točkice. Naklade razglednica rađene u svjetlotisku na žalost ne mogu biti veće od 1000 primjeraka. Za izradu razglednica najprije su korištene usluge velikih litografskih tvrtki u Wisbadenu, Meissenu, Salzburgu, Budimpešti, Beču i Münchenu, a nakon uvodenja svjetlotiska njihovu izradu preuzele su u tom poslu izvrsne domaće tvrtke.⁴

Pisanje svjetlotiskom sastavni je dio naziva za fotografiju (fotós - svjetlo + gráfo - pišem). Nova tehnika našla je najširu primjenu u razglednici koja je objedinjavala sliku i pismo. Razglednica je svojom dopadljivošću preraslala svoju funkciju kao sredstvo komunikacije, te je postala predmetom sakupljanja. Danas je sakupljanje razglednica treći po redu hobi u svijetu. Kao specifičan muzejski predmet razglednica je postala i predmetom muzeološke obrade. Proučavanje razglednica relativno je mlada disciplina koja je tek u novije vrijeme dobila naziv DELTIOLOGIJA.⁵

Požega u SVJETLOTISKU

Izbor razglednica "Zlatnog doba" grada Požege iz fundusa Muzeja predstavljaju svojevrstan film o Požegi od

1898. do 1918. godine. To su i specifične slikovno pisane poruke pojedinaca drugim osobama. Bogatstvo sadržaja, atraktivnih prikaza javnih zgrada, nepoznatih, ali ponekad i poznatih osoba, odjeće određenog vremena, modnih detalja, dogadaja, emocije, iskazi pažnji, poruka, čestitki, sjećanja, obavijesti čine ih izuzetnim predmetom. Posebno mjesto zauzimaju razglednice na kojima su prikazane poznate osobe Miroslav Kraljević s Hedwigom Sternberg, Dragutin Lerman, Ladislav Kraljević ("Stric Laca"). Za njima ne zaostaju ni zanimljivi podaci o rušenju kuće Lermanovih s potpisima članova obitelji i datumom, čestitka za Uskrs članova obitelji Kraljević... Razglednice su danas isto tako i svojevrsna umjetnička djela, slikovni zapisi stanja grada Požege, dokumenti o osobama, one također imaju težinu rariteta u ispisanim tekstovima, autorima, nakladnicima i godinama. One su zanimljiva kulturna baština Grada Požege koju treba sakupljati i čuvati.

Da je razglednica Požege dobila izuzetno mjesto u Hrvatskoj, svakako su značajnu ulogu za to imali poznati varaždinski fotograf Rudolf Mosinger⁶ i prva požeška fotografkinja Cecilija Wollner udana Davidson.⁷

RUDOLF MOSINGER

Rudolf Mosinger varaždinski fotograf i svjetlotiskar steckao je svoje fotografsko obrazovanje u Beču. U Varaždinu je po povratku, 1889. otvorio Fotografski atelje. Nakon pet godina seli se u Zagreb, a 1898. godine Rudolf Mosinger

osniva Prvi fotografski artistički zavod gdje zapošjava brojne suradnike i pomoćnike. Najznačajniji njegov korak osnivanje je SVJETLOTISKARSKOG ZAVODA 1900. godine u Zagrebu gdje osniva i odjeljenje i za litografiju. U svom Zavodu tiskao je svoje fotografije, iako je ponekad koristio i fotografije lokalnih atelijera. Pojavljuje se također kao izdavač ili tiskar po narudžbi nakladnika u manjim gradovima.

Razglednice Požege koje je Mosinger radio, označene su prepoznatljivo, ali različito. Ponekad je njegovo ime tiskano uz Svjetlotiskarski zavod na aversu okomito ili horizontalno uz sliku. Postoji i samo ispisano ime R. Mosingera, dok je na većini gotovo nezamjetljiva oznaka, logotip na reversu (strana za pisanje teksta) u donjem lijevom ugлу, vrlo često vidljiva tek s lupom, koji prikazuje sidro s njegovim inicijalima i natpis Zagreb. Ovaj znak većih dimenzija ponekad se nalazi i na mjestu označenom za poštansku marku, ali nije vidljiv jer je najčešće markom i prekriven.

CECILIIA WOLLNER

Zaslugu za razglednice Požege, ali i posebno mjesto u povijesti fotografije i svjetlotiska, ima požeška fotografkinja CECILIIA WOLLNER. Svoj je fotografski atelje Cecilija Wollner pod imenom "Wollner" utemeljila u Županijskoj ulici br.20 u Požegi 1899. godine⁸ (prije nje na tom mjestu nalazio se požeški fotograf Ignatz Kohn). U Glasniku županije požeške Cecilija Wollner vrlo često daje svoje

³ SVJETLOTISAK je tehnika plošnog tiska koju je izumio, opisao i objavio dvorski fotograf Josef Albert 1868. godine. Prvi otkaz izведен je u Münchenu. Tiskovna forma priprema se oslojavanjem 1cm debele brušene staklene ploče kromatnom želatinom. Osjetljeni dijelovi želatine kroz višestorski negativ izgubiti će sposobnost bubreњa, odnosno držanja vode, ali će dobro prihvataći masnu boju. Fotokemijsko otvaranjivanje kromatne želatine proporcionalno je tonskim vrijednostima negativa. U stroju za svjetlotisk eksponirana se ploča vlaži glicerinom U tisku se dobije karakterističan raster namreškane želatine, bogatstvo tonova i finoća detalja.

⁴ Tek poslije 1. sv. rata potpunu prevlast uzima fotomehanički postupak koji se i danas primjenjuje pri izradi razglednica.

⁵ DELTIOLOGIJA je naučna disciplina koja se bavi proučavanjem i muzeološkom obradom razglednica. Dobila je naziv po grčkom nazivu deltos koji je označavao malu glinenu pločicu za pisanje.

⁶ RUDOLF MOSINGER (Varaždin 1865. - 1818. Beč), varaždinski fotograf, osnivač Svjetlotiskarskog zavoda. Osim uz fotografiju njegovo je ime vezano i i uz filmsku industriju jer je zajedno s Lavoslavom Breyerom deset mjeseci nakon braće Lumière u Zagrebu 1896. godine organizirao javnu projekciju filma.

⁷ CECILIIA WOLLNER udana Davidson (1878. - 1944.), prva požeška fotografkinja. Svoj Atelje imala je u Požegi u Županijskoj ulici, na broju prema oglasu 20 i 12. Njenu kuću pod novim k. br. kupuje Irena Sterk ali i dalje vodi fotografski atelje pod imenom "Atelier Wollner". Cecilija Wollner iz Požege je odsešila u Split, a zatim sa kćerkom Astom Davidzon (1921. - 1944.) stradala u koncentracijskom logoru u Jasnovcu.

⁸ Oglas o otvorenju "Fotografičkog, zatvorenog ateljea" Cecilije Wolner objavljen je u Glasniku županije požeške 1899. godine, br. 50

oglase vezene uz fotografiranje. Razglednice Požege (Požega, Ulica Kamenita vrata, 1907.god.) tiska u vlastitoj nakladi sa svojim suprugom Julijom Davidsonom⁹ i to kao "Atelier Wollner", J. & C. Davidson Požega. "Atelier Wollner" otvorio je osim fotografskog ateljea 1907. godine umjetnički zavod za povećanje slika u kojem izrađuje sve vrste slika.¹⁰ Umijeće Cecilije Wollner zabilježeno je na izvrsnim razglednicama grada Požege kojima je dala svoj poseban doprinos gradu, a njen stalni svjetlotiskarski fotografski zavod u kojem su tiskane i njene razglednice išao je ukorak s prvim zavodima te vrste u velikim gradskim centrima.¹¹

NAKLADNICI RAZGLEDNICA

Razglednice su osim pošte mogli izdavati i privatnici. I to je bio jedan od razloga, uz mnoge druge, zašto je došlo do procvata proizvodnje razglednica.

Za promicanje razglednica Požege veliku zaslugu imaju nakladnici. Iako su nakladnici u njenim prvim počecima bili strani, u Požegi prve i najstarije razglednice na kojima je uopće poznat nakladnik tiskao je LAVOSLAV KLEIN¹² požeški tiskar i knjižar.

Knjižara L. Kleina bila je nakladnik razglednice s motivom Kr. zemaljske ratarnice u Požegi i Požeškog sajma tiskana iste 1898. godine (poslana 1901. godine). I mnoge druge razglednice Požege s početka 20. st. tiskao je L. Klein. Drugi požeški nakladnik je Josip Krausz¹³ trgovac i nakladnik čije je nakladništvo naznačeno 1902. godine na razglednici Požege s motivom sajma koji je vidljiv od crkve sv.

Lovre i Županijske ulice. Kao nakladnik se pojavljuje 1907. "Atelje Wollner" na panorami Požege i razglednici Ulice Kamenita vrata. Nakladnik je bio i knjižar Milan Bauer¹⁴ 1908. godine, Cecilija Bauer oko 1910. godine, zatim Hrvatske tiskare i knjižare¹⁵ oko 1906., Knjižara Glivetić oko 1913., kao i knjižara i tiskara A. Tajkov¹⁶ 1916. godine. Poduzetnost nakladnika utjecala je na to da je razglednica i u Požegi postala modni hit, ali i potreba. Svi koji su slali poruku, tražili su vizualno zanimljivu i atraktivnu dopisnicu grada na kojoj bi napisali pisanoj poruku. Ponekad su to bile samo razglednice na kojima je već jedan dio teksta bio i otisnut (Pozdrav iz ... Požege) tako da bi se ispisala samo adresa i pošiljaoc. Nakladnici su razglednice reklamirali samostalno, ali i uz drugu svoju robu, međutim najbolja reklama za razglednice svakako je bila ona sama. Tako vrlo često možemo pratiti oglase samo za razglednice knjižara LAVOSLAVA KLEINA u Požegi gdje čak i hvali svoje razglednice nazivajući ih najljepšim.¹⁷

Razglednice požeških nakladnika u "Zlatnom dobu razglednica" ljepotom snimljenog motiva zaista odgovaraju nazivu vremena koje nazivamo zlatnim.

Na razglednicama se reproduciraju različiti motivi, poznate osobe, umjetnička djela, ali danas posebnu vrijednost imaju motivi gradova. Njihova je namjena u počeku bila osobna uporaba jer su ih čuvali samo oni kojima je ona bila upućena, odnosno oni čiji su adresa i ime bili ispisani na razglednici. To je kasnije bila i prepreka jer su znale kao i mnoge uspomene ostati skrivene cijeli ljudski život. Iako su razglednice svojim izgledom trebale biti dotjerane idealne

slike, prikazi gradova, mjesta s likovima ili bez njih, one nisu izgubile dokumentarnost, pogotovo početkom stoljeća kada je kvaliteta razglednice bila na vrhuncu imajući navedene osobine.

Iako su danas suvremena sredstva komunikacije internet i SMS - poruke postali svakodnevica, razglednica živi u svom svijetu nadvisujući se nad stvarnost i putujući svojom stazom, nikada ne gubeći čovjeka, onoga koji šalje i onoga kome se razglednica šalje. Stare razglednice, a sada već i novije, ostaju zanimljivi muzejski predmeti, idealno osmišljeni kao promicatelji turizma s kraja 19. i početka 20. stoljeća, koji uvijek imaju nešto za reći i pokazati onome tko ih proučava.

LIDIJA IVANČEVIĆ ŠPANIČEK, prof.

⁹ Čestitka za zaruč Ceciliye Wollner, fotografistice u Požegi i Juliju Davisonu objavljena je 1905. godine Glasniku županije požeške br. 40. U veljači 1906. vjenčali su se u požeškoj sinagogi.

¹⁰ U Glasniku županije požeške 1907. godine, br. 38. "Atelier Wollner", vlasnici Jul. i Cec. Davidson rođ. Wollner, Županijska ul. 12 (u GŽP od 1899. br. 50 adresa "Fotografičkog ateljea" Cecilije Wollner bila je Županijska 20) daju do znanja mušterijama oglašom da su kraj svog "fotografičkog ateljea" otvorili još i umjetnički zavod za povećanje slika gdje će izraditi sve veličine slika. Za svjetlu i umjetničku izradu jamče, a mole za pokušne radnje mušterija.

¹¹ Kempf, Julije: Požega, str. 479, Požega, 1910.

¹² Lavoslav Klein, (1861. - 1922.) došelio je iz Madarske i 1885. godine kupio Stari tiskar Miroslava pl. Kraljevića (osnovana 1862.g.). U toj tiskari tiskao je GŽP, tjednik, požeške razglednice, knjige i druge tiskovine. Osim ove tiskare imao je i knjižaru gdje je sve što je tiskao i prodavao.

¹³ Josip Kraus, trgovac i nakladnik razglednica

¹⁴ Milan Bauer, knjižar, bio je nakladnik razglednica 1910. g. u Kanižićevoj ulici u Požegi nakon Adolfa Hoffera suvlasnika L. Kleina i nasljednika.

¹⁵ Hrvatska tiskara i knjižara u Požegi osnovana je 1904. god. Ona je bila nova moderna i L. Klein konkurentna tiskara te je Klein morao odseliti u Zagreb i predati tiskaru suvlasnicima Isidoru Engelu i Adolfu Hofferu iz Požegе, a firma je promijenila naziv u "Lavoslav Klein i nasljednici". Kada je Hrvatska tiskara 1913. godine propala kupuju je "Lavoslav i nasljednici".

1. POŽEGA, 1898. god.

Razglednica je poslana 28. 2. 1898. godine Josipu pl. Lermanu u Budimpeštu kako bi ga se izvijestilo o rušenju obiteljske kuće. Potpisani su članovi obitelji Lerman.
cjelina: v=8,9 cm, š=14 cm
inv. br. 2747

2. POŽEGA, 1898. god.

Razglednica nije putovala.
cjelina: v=9 cm, š=14 cm
inv. br. 10.012

3. POZDRAV IZ POŽEGE, 1898. god

Razglednica je poslana Irini Grabovački u Zemun.
cjelina: v=9,1 cm, š=14,2 cm
inv. br. 2741

4. POZDRAV IZ POŽEGE, 1899. god.

Razglednica je poslana 25.7.1899. godine Viktoru Vardianu u Ogulin.
cjelina: v=9,1 cm, š=14 cm
inv. br. 1349

5. KRALJEVSKA ZEMALJSKA RAATARNICA U POŽEGI 1898. g.

Naklada Knjižara L. Kleina u Požegi

Razglednica je poslana Masirevics Miklósu u Budimpeštu

cjelina: v=8,9 cm, š=13,8 cm

inv. br. 2610

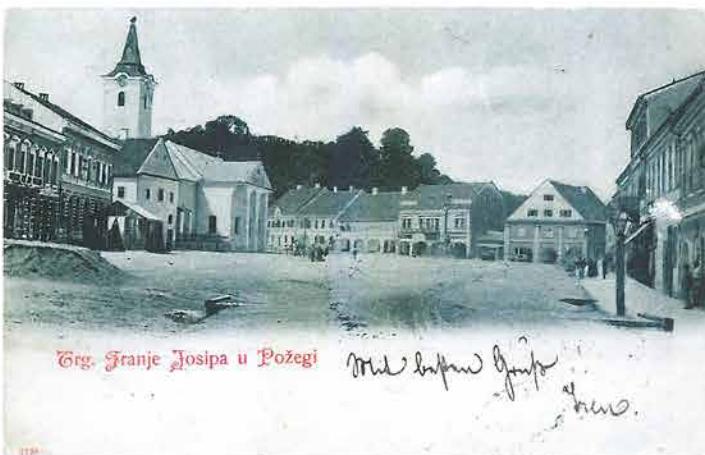

6. TRG FRANJE JOSIPA U POŽEGI, 1900. god.

Razglednica je poslana Agathi Schmidt u Esseg (Osijek).

cjelina: v=9 cm, š=13,9 cm

inv. br. 2751

7. POŽEŠKI SAJAM, oko 1901. god.

Naklada Knjižara L. Kleina u Požegi.

Razglednica je poslana 23.3.1901. godine Gabrieli Goršetić u Požegi.

cjelina: v=9,1 cm, š=14,1 cm

inv. br. 11.512

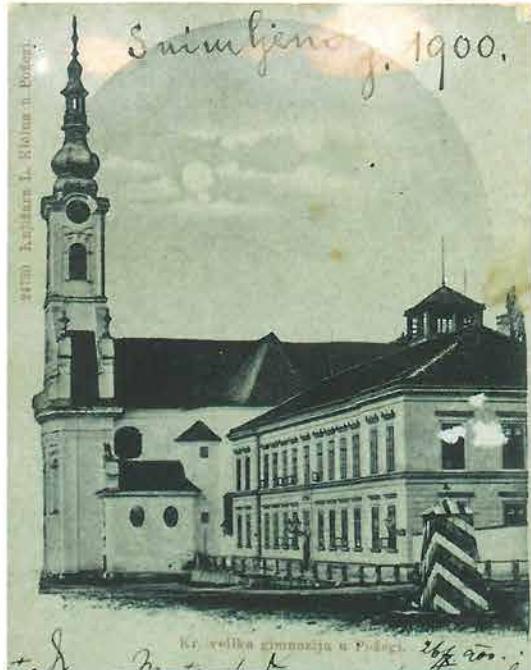

8. POZDRAV IZ POŽEGE, oko 1900. god.

Razglednica je poslana 1900. godine Franziski Wonaletzký u Plsen
Naklada Krijičara L. Kleina u Požegi
cjelina: v = 8,8 cm, š = 42 cm
inv. br. 10.006

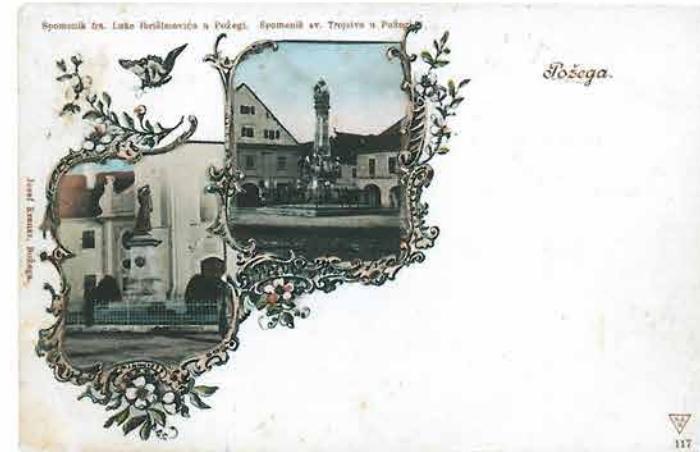
9. KRALJEVSKA VELIKA GIMNAZIJA U POŽEGI, 1900. god.

Razglednica je poslana 26.9.1900. godine Matiji Prošteniku, kateheti (vjeroučitelju) u Varaždin. cijelina: $v = 10,9 \text{ cm}$, $\check{s} = 8,5 \text{ cm}$ inv. br. 2563

10. GRADSKO ŠETALIŠTE U POŽEGI, 1900. god.

Razglednica je poslana 1900. godine časnoj sestri Vicenciji Rehberger, učiteljici na preparandiji u Samostan milosrdnica u Zagrebu. cijelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,9 \text{ cm}$ inv. br. 1347

11. POŽEGA, Spomenik fra Luke Ibršimovića , spomenik sv. Trojstva, 1900. god.

Razglednica je poslana Petroneli Kuzmanović u Mitrovicu Naklada Josef Krausz cijelina: $v = 9,1 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,9 \text{ cm}$ inv. br. 11.639

12. GRAD POŽEGA, oko 1901. god.

Naklada knjižare L. Kleina

Razglednica je poslana 1.8.1901. Florianu Stanettu u Esseg (Osijek)
cjelina: v = 9,1 cm, š = 13,9 cm
inv. br. 11.515

13. POŽEGA, 1903. god.

Naklada Josip Krausz, Požega

Razglednica je poslana Margiti Berger u Esseg I (Osijek).
cjelina: v = 9 cm, š = 13,8 cm
inv. br. 1345

14. POŽEGA, Pogled s Kalvarije, 1907. god.

Naklada: J&C Davidson "Atelier Wollner", Požega

Razglednica je poslana Alojziji Kanikar u Osijek III
cjelina: v = 8,6 cm, š = 14 cm
inv. br. 11.516

15. GRAD POŽEGA, poč. 20. st.

Knjižara L. Kleina

razglednica nije putovala

cjelina: v = 9,1 cm, š = 13,9 cm
inv. br. 10.739

16. POŽEGA, 1911. god.

Naklada i vlasništvo Cecilije Bauer, Požega 1911.

Razglednica je poslana dr. Marijanu Horvatu, odvjetniku u Mitrovicu (Srijem)

cjelina: $v = 8,7 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,7 \text{ cm}$

inv. br. 1352

17. POZDRAV IZ POŽEGE, Trg Franje Josipa, Trg i crkva sv. Terezije, trgovina Breyer, 1901. g.

Razglednica je poslana 1901. godine Koyvito Daniczi

u Ungariju (Mađarsku), ime grada nije čitko.

cjelina: $v = 9,5 \text{ cm}$, $\check{s} = 14,1 \text{ cm}$

inv. br. 1342

Sveti Juraj 1901.

18. POŽEGA, 1901. god.

Razglednica je poslana Inni Brkić u Esseg (Osijek).

cjelina: $v = 7,7 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$

inv. br. 2755

19. GRAD POŽEGA, početak 20. st.

Naklada Josip Kransz(Krausz), Požega.

Razglednica je putovala 1902.g. iz Požege Dragici Vukelin u Sv. Juraj kod Senja.

cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$

inv. br. 11.508

20. R. Mosinger, Svetlotiskarski zavod, Zagreb, POŽEGA, 1903. god.

Naklada Josip Krausz. Požega

Razglednica je upućena 4. 7. 1903. Zdenki Rakovac u Zagreb

cjelina: $v = 9,1 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,8 \text{ cm}$

inv. br. 1343

21. TRG FRANJE JOSIPA U POŽEGI, 1906. god.

Naklada Josip Krausz, Požega 1906.

Razglednica je poslana 17.2.1906. godine Branku i Milenki Halvachs u Vukovar.

cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$

inv. br. 1381

22. POŽEGA, Trg Franje Josipa I, 1908. god.

Razglednica je poslana 16.2.1908. godine Irmici Brkić u Osijek kao čestitka za Uskrs.

cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 12,6 \text{ cm}$

inv. br. 2750

23. POŽEGA, Trg Franje Josipa, 1910. god.

Razglednicu je bogoslovu Franji Pipiniću poslala njegova sestra Mica 1910. godine.

cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,6 \text{ cm}$

inv. br. 11.631

24. Rudolf Mosinger, POŽEGA, Trg Franje Josipa, 1911. god.

Naklada Hrvatske tiskare i knjižare u Požegi. Adresa primaoca razglednice je potpuno nečitko napisana. U donjem lijevom ugлу je logotip R.M Zagreb i sidro.
cjelina: v = 8,9 cm, š = 13,7 cm
inv. br. 1419

25. POŽEGA, Trg Franje Josipa, 1911. god.

Naklada Cecilijsa Bauer, Požega, 1911.
cjelina: v = 8,8 cm, š = 13,6 cm
inv. br. 10.039

26. POŽEGA, Trg Franje Josipa, 1911. god.

Naklada C. W. Wien
cjelina: v = 8,8 cm, š = 14 cm
inv. br. 10.054

27. TRG FRANJE JOSIPA U POŽEGI, 1912. god.

Naklada Josip Krausz u Požegi
Razglednica je poslana Heldirki Švarz u Zagreb
cjelina: v = 8,8 cm, š = 13,8 cm
inv. br. 1432

28. POŽEGA, požeški trg sa zdencem, 1912. god.
cijelina: v = 8,8 cm, š = 13,8 cm
inv. br. 10.047

29. POŽEGA, Trg Franje Josipa, 1917. god.
Naklada K.J. 1917 / 21
cijelina: v = 8,9 cm, š = 14 cm
inv. br. 2782

30. POŽEGA, jugozapadna strana Trga Franje Josipa I., 1900. god.
Razglednica je poslana Jelki Mahki u Zagreb
cijelina: v = 8,9 cm, š = 13,8 cm
inv. br. 1449

31. POŽEGA, 1902. god.
Razglednica je poslana Mihajlu Barbuloviću.
cijelina: v = 7,2 cm, š = 14 cm
inv. br. 11.514

32. POŽEGA, Trg Franje Josipa, 1906. god.

Naklada Hrvatska knjižara i tiskara, Požega. Razglednica je poslana dr. Ignatu Thalleru, praliječniku u Zagreb kao čestitku za Uskrs, koju su uputili članovi obitelji Kraljević.
cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$
inv. br. 1375

34. ŽUPANIJSKA ULICA U POŽEGI, 1902.

Naklada Josip Krausz
cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$
inv. br. 2775

33. POŽEGA, Trg Franje Josipa, 1914. god.

Naklada knjižare Glivetić, Požega
Razglednica je poslana Mihajlu Barbuloviću u Osijek.
cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,8 \text{ cm}$
inv. br. 2500

35. Mosinger Rudolf, POŽEGA, Županijska ulica, 1903.

Naklada Lav. Klein u Požegi
Razglednica je upućena Zdenki Rakovac u Zagreb
cijelina: $v = 8,9 \text{ cm}$, $\check{s} = 14,1 \text{ cm}$
inv. br. 1348

36. ŽUPANIJSKA ULICA U POŽEGI, početak 20. st.

Razglednica nije putovala.
cjelina: $v = 9,2 \text{ cm}$, $\check{s} = 4,2 \text{ cm}$
inv. br. 2776

37. POŽEGA, Županijska ulica, 1. des. 20. st.

*Nakada Lavoslava Kleina naslednika Požega
Razglednica nije putovala.
cjelina: v = 9,1 cm, š = 13,9 cm
inv. br. 1356*

38. Krausz, Josip, NADBISKUPSKI ORFANOTROFIJ U POŽEGI, 1906. god.

Naklada Josip Krausz, Požega 1905.
Razglednica je poslana Leonori Oršanić u Zagreb.
cijelina: $v = 9$ cm, $\check{s} = 14$ cm
inv. br. 11.547

39. POŽEGA, Nadbiskupski orfanotrofijum, početak 20. st.

Naklada Hrvatske knjižare i tiskare, d.d. Požega
Razglednica je poslana Antoninu Nešparu u Češku.

cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 14,1 \text{ cm}$
inv. br. 1360

40. POŽEGA, Nadbiskupski orfanotrofij, 1913. god.

Naklada K.J. Požega
Razglednica je poslana kapelanu Franji Pipiniću u Orahovicu.
cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 14,1 \text{ cm}$
inv. br. 10.053

41. POŽEGA, Trg Franje Josipa, 1913. god.

Naklada knjižare Glivetić, Požega
Razglednica je poslana Milanu Račeku u Viroviticu.

cjelina: $v = 8,6 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,7 \text{ cm}$
inv. br. 11.641

42. Mosinger, Rudolf, POŽEGA, 1901.

Naklada L. Klein, Požega
Razglednica je poslana Stankici Arko u Agram (Zagreb).

cjelina: $v = 8,9 \text{ cm}$, $\check{s} = 14,2 \text{ cm}$
inv. br. 1350

43. POŽEGA, Župna crkva sv. Terezije, 1917. god.

Naklada K.J.

Razglednica je poslana Magdaleni Wallenstern u Brod na Savi.

cjelina: $v = 8,9 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,8 \text{ cm}$

inv. br. 1383

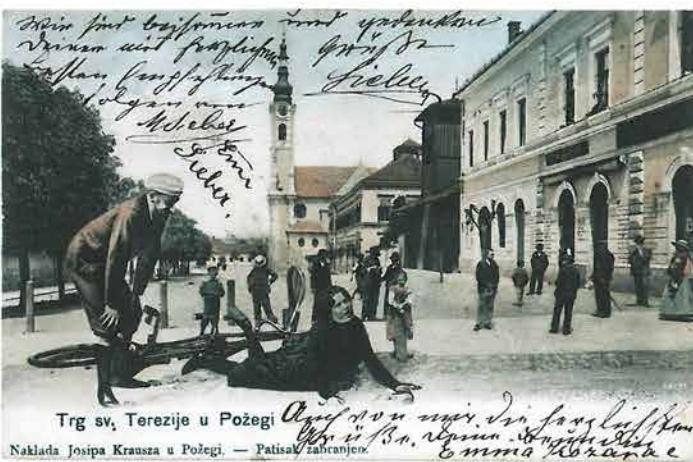
44. Mosinger, Rudolf, KAPELA SNIJEŽNE GOSPE kraj Požega, 1909. god.

Naklada Svjetlotiskarski zavod R. Mosinger, Zagreb

Razglednica je poslana Mariji Kuntarić, supruzi prof. Kr. vel. gim. u Požegi.

cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,8 \text{ cm}$

inv. br. 10.042

45. POŽEGA, Trg sv. Terezije, 1904. god.

Naklada Krausz Josip u Požegi

Razglednica je poslana Marici Dunjerović u Đakovo.

cjelina: $v = 8,9 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,8 \text{ cm}$

inv. br. 10.990

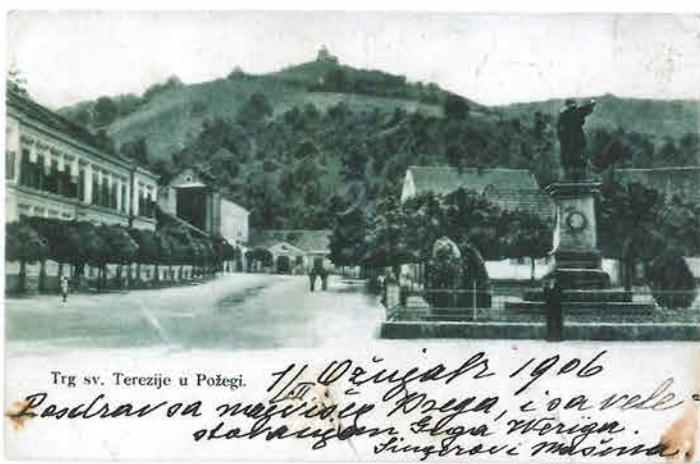
46. POŽEGA, Trg sv. Terezije (Spomenik fra Luke Imbrišimovića), 1905. god.

Naklada Hrvatske tiskare i knjižare.

Razglednica je upućena Andreu Barcu mlađem u Pale (Bosna).

cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,9 \text{ cm}$

inv. br. 1344

47. Lavoslav Klein, Trg sv. Terezije u Požegi, oko 1906. god.

Naklada Lavoslav Klein, Požega

Razglednica je poslana Kristini Kamnikar u Novu Gradišku.

cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,7 \text{ cm}$

inv. br. 11.513

48. POŽEGA, Spomenik Luke Imbrišimovića, 1911. god.

Naklada i vlasništvo Cecilije Bauer, Požega 1911.

Razglednica je poslana Anti Messneru u Novu Gradišku.

cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,7 \text{ cm}$

inv. br. 2455

49. Trg sv.Terezije u Požegi, oko 1907. god.

Razglednica je poslana obitelji Gueretto u Djakovar.

crno bijeli tisk, karton

cjelina: $v = 9,1 \text{ cm}$, $\check{s} = 14,1 \text{ cm}$

inv. br. 11.517

50. POŽEGA, Samostan časnih sestara milosrdnica u Požegi, 1907. god.

Naklada Josipa Krausza u Požegi

Razglednica je poslana Mariji Kamnikar u Osijek III.

cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$

inv. br. 11.599

51. POŽEGA, Kr. vel. gimnazija, Gradska pučka škola, Nadbiskupsko sirotište, 1918. god.

Naklada Cecilije Bauer Požega

Razglednica je poslana Mair Tinike u Mađarsku.

cjelina: $v = 14 \text{ cm}$, $\check{s} = 9 \text{ cm}$

inv. br. 11.549

52. Rudolf Mosinger, POŽEGA, Učiona i zavod ss.milosrdnica, 1910. god.

Naklada L. Kleina Požega

Razglednica je poslana Elvini Vlašić u Novi Vukovar.

cjelina: $v = 9,1 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,8 \text{ cm}$

inv. br. 2640

53. Požega, Kraljevska velika gimnazija, 1902. god.

Naklada Knjižare L. Kleina u Požegi

cjelina: $v = 14 \text{ cm}$, $\check{s} = 9 \text{ cm}$

inv. br. 10.051

54. POŽEGA, oko 1910. god.

Naklada Lav. Kleina u Požegi

Razglednica je poslana Adeli Kambrger u Osijek.

cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,7 \text{ cm}$

inv. br. 11.511

55. POŽEGA, 1917. god.

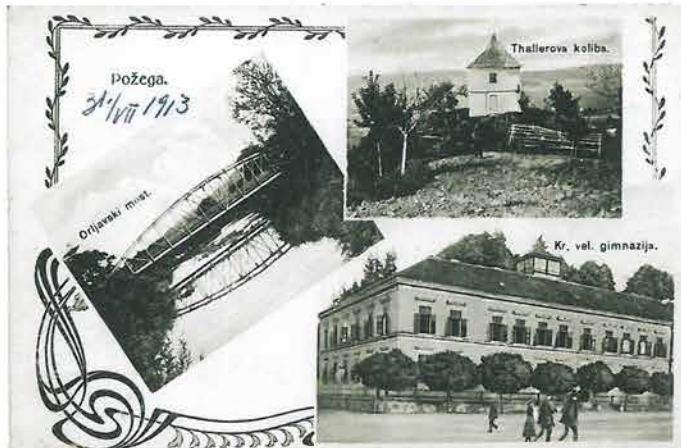
Naklada J.K. 1917/1921

Razglednica je poslana Mili Barbuloviću u Zagreb.

cjelina: $v = 8,7 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,9 \text{ cm}$

inv. br. 2744

56. Rudolf Mosinger, POŽEGA, Orjavski most, Thallerova koliba, Kr.vel. gimnazija, 1910. g.
 Znak Rudolfa Mosingera, fotografa, nalazi se u d. l. Uglu i na mjestu poštanske marke koja je skinuta
 Naklada Hrvatske tiskare i knjižare, Požega. Razglednica je poslana pjev. društvu "Lipa" u Osijek III.
 cjelina: v = 9 cm, š = 13,7 cm
 inv. br. II.635

58. POŽEGA, Kr. financ. Ravnateljstvo, 1908. god.
 Naklada i vlasništvo Milana Bauera, Požega 1908.
 Razglednica je poslana Marici Devčić u Vukovar.
 cjelina: v = 8,9 cm, š = 13,9 cm
 inv. br. II.642

57. Požega, Kraljevska zemaljska ratarnica, 1908. god.
 Naklada i vlasništvo Milana Bauera, Požega 1908.
 Razglednica je poslana Ivi Ružiću u Zagreb.
 cjelina: v = 8,9 cm, š = 13,9 cm
 inv. br. 10.048

59. POŽEGA, Financijalna palača, 1913. god.

Naklada knjižare Glibetić, Požega
Razglednica je poslana Zlati Mirković u Kamenicu.
cjelina: $v = 9,1 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$
inv. br. 11.643

Požega — Financijalna palača.

60. Mosinger,Rudolf, POŽEGA, Kolodvor, 1907. god.

Znak R. Mosingera nalazi se u l.d.uglu i g.d. na mjestu označenom za poštansku marku Naklada L. Klein, Požega. Razglednica nije putovala.
cjelina: $v = 8,1 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,9 \text{ cm}$
inv. br. 2072

61. POŽEGA, Financijalna palača, početak 20. st.

Naklada Hrvatska tiskara i knjižara, Požega. Primaoc razglednice nepoznat jer je razglednica na poleđini oštećena.
cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$
inv. br. 2509

Požega

Financijalna palača

62. POŽEGA, Kolodvor, 1907. god.

Naklada Josip Krausz, Požega

Razglednica je poslana Lei Vass u Sisak.

cjelina: $v = 8,9 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,5 \text{ cm}$

inv. br. 1376

63. TRG FRANJE JOSIPA U POŽEGI, zgrada i trgovina Josipa Krausa, 1910. god.

Naklada Josip Kraus, Požega

Razglednica je putovala Josipu Kovačeviću u Sisak.

cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,7 \text{ cm}$

inv. br. 11.644

64. POŠTA U POŽEGI, 1912. god.

Naklada Ung. Bpest.

Razglednica nije putovala.

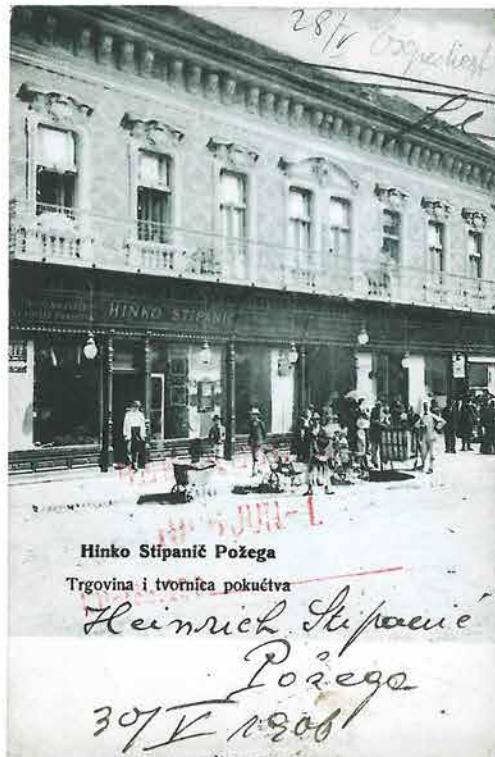
cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$

inv. br. 2055

65. TRGOVINA I TVORNICA POKUĆSTVA, Hinko Stipanić Požega, 1906. god.

Naklada S. Dragoičić, Sisak. Razglednica je poslana u Mineralöproducten fabrik "Danica" u Budapest.
cjelina: v = 9 cm, š = 13,8 cm
inv. br. 1377

66. TRENKOVA ULICA U POŽEGI, 1901. god.

Naklada Josip Krausz, Požega
Razglednica je poslana Mariji Kuntarić u Stare Jankovce.
cjelina: v = 9,1 cm, š = 13,6 cm
inv. br. 2765

67. POŽEGA, Kanižiceva ulica, 1905. god.

Naklada Hrvatska tiskara i knjižara, Požega
Razglednica je uspomena Đure i Justine Balog.
cjelina: v = 9,1 cm, š = 13,9 cm
inv. br. 10.609

68. POŽEGA, Trenkova ulica, 1905. god.

Naklada Hrvatska tiskara i knjižara, Požega

Razglednica je poslana dr. Vatroslavu Brliću, odvjetniku u Brod na Savi.

cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$

inv. br. 11.550

69. J.&C. Davidson "Atelier Wollner", POŽEGA, Ulica Kamenita vrata, 1907. god.

Naklada : "Atelier Wollner", J. & C. Davidson , Požega

Razglednica je poslana Nori Kiefer i Novi Vukovar.

cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$

inv. br. 11.507

Požega

1908.

Ulica Sv. Rok

70. POŽEGA, Ulica Sv. Roka, 1908. god.

Naklada Hrvatske tiskare i knjižare Požega

Razglednica je poslana Matiji Prošteniku , vjeroučitelju u Varaždin.

cjelina: $v = 9,1 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$

inv. br. 2766

POŽEGA — Alagovićeva ulica

RUCKA BANKA

71. POŽEGA, Alagovićeva ulica, 1911. god.

Naklada Hrvatske knjižare

Razglednica je poslana Kristini Pavićić u Pleternicu.

cjelina: $v = 9,1 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,9 \text{ cm}$

inv. br. 1433

72. POŽEGA, Alagovićeva ulica, 1916. god.

Naklada i vlasništvo A. Tajkov, 1916.

Razglednica je poslana Kristini Jakic u Zagreb.

cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,8 \text{ cm}$

inv. br. 1351

POŽEGA — Alagovićeva ulica

73. POŽEGA, pogled na Trg Franje Josipa iz Kanižićeve ulice, oko 1917. god.

Naklada knjižare Glivetić, Požega

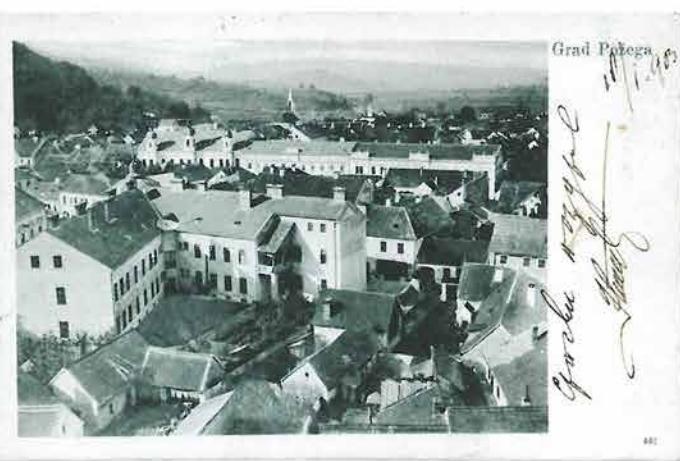
Razglednica je poslana Pauli pl. Dolovčak u Zagreb.

cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$

inv. br. 10.038

Požega — Trg Franje Josipa.

74. GRAD POŽEGA, 1903. god.

Razglednica je poslana Irmu M. Grabovački u Zamun.

cjelina: $v = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,9 \text{ cm}$

inv. br. 11.632

75. Rudolf Mosinger, POŽEGA, Glavni trg sa nadbiskupskim sirotištem, 1905. god.

Naklada L. Klein, Požega

cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,8 \text{ cm}$

inv. br. 1346

76. Požega, Hotel Lamm (hotel "K zlatnom jagnjetu"), početak 20. st.

Naklada Josip Krausz

Razglednica je poslana Miciki Tršler u Osijek.

cjelina: $v = 8,7 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,8 \text{ cm}$

inv. br. 10.046

77. POZDRAV IZ POŽEGE, 1903. god.

Naklada Knjižara L. Kleina u Požegi

Razglednica je poslana Adeli Šlemić u Vukovar.

cjelina: $v = 9,1 \text{ cm}$, $\check{s} = 14,1 \text{ cm}$

inv. br. 2505

78. GRADSKO ŠETALIŠTE U POŽEGI, 1901. god.

Naklada Josef Kraucz, Požega

Razglednica je poslana Dori Gaj u Zagreb.

cjelina: $v = 14 \text{ cm}$, $\check{s} = 8,9 \text{ cm}$

inv. br. 10.747

■ 79. POŽEGA, Strossmayerovo šetalište, 1908. god.

Naklada Josip Krausz, Požega 1908.

Nečitka adresa razglednice.

cjelina: $v = 9,2 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$

inv. br. 10.986

■ 80. POŽEGA, Strossmayerovo šetalište, 1917. god.

Naklada knjižare Glibetić, Požega

Razglednica je poslana Evici Cepić u Đakovo.

cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,7 \text{ cm}$

inv. br. 10.985

■ 81. POŽEGA, Pod gradom, 1917. god.

Naklada K. J. 1917/ 21

Razglednica je poslana Lacku Ratkoviću u Beograd.

cjelina: $v = 8,8 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,7 \text{ cm}$

inv. br. 10.049

■ 82. POŽEGA, Šetalište Tekija, početak 20. st.

Naklada Josip Kraus, Požega

Razglednica nije putovala.

cjelina: $v = 8,9 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,9 \text{ cm}$

inv. br. 10.988

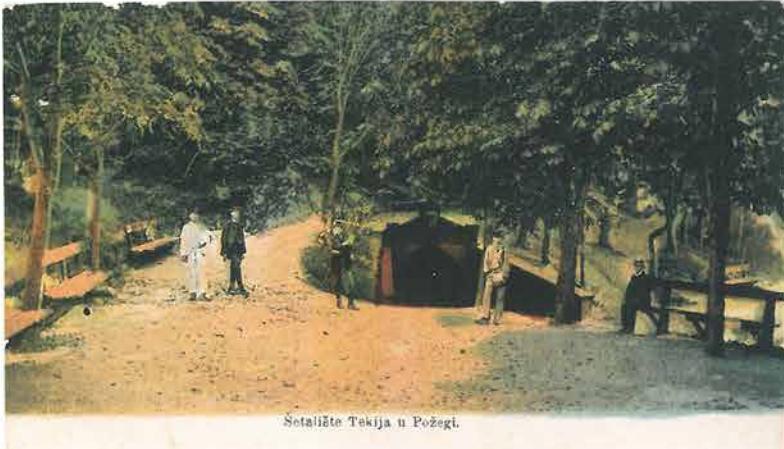
83. ŠETALIŠTE TEKIJA U POŽEGI, 1915. god.

Naklada Knjžare L. Kleina u Požegi

Razglednica je putovala Matiji Preprek u Petrinju.

cjelina: $v = 9,1 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,7 \text{ cm}$

inv. br. 10.746

84. POŽEGA, Jagodnjak, 1909. god.

Naklada Hrvatske knjižare i tiskare d.d. Požega

Razglednica je putovala Matiji Prošteniku, kateheti u Varaždin.

cjelina: $v = 8,6 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,9 \text{ cm}$

inv. br. 11.637

85. POŽEGA, Jagodnjak, 1905. god.

Naklada Hrvatske tiskare i knjižare d.d. u Požegi

Razglednica je putovala Alvini Vlašić u Novi Vukovar.

cjelina: $\check{s} = 9 \text{ cm}$, $\check{s} = 14 \text{ cm}$

inv. br. 10.040

86. Vučjak i Sokolova ulica u Požegi, 1. des. 20. st.

Naklada Josip Krausz, Požega

Nečitka adresa razglednice.

cjelina: $v = 8,9 \text{ cm}$, $\check{s} = 13,8 \text{ cm}$

inv. br. 11.636

87. POŽEGA, Vučjak, 1913. god.

Naklada Hrvatske knjižare

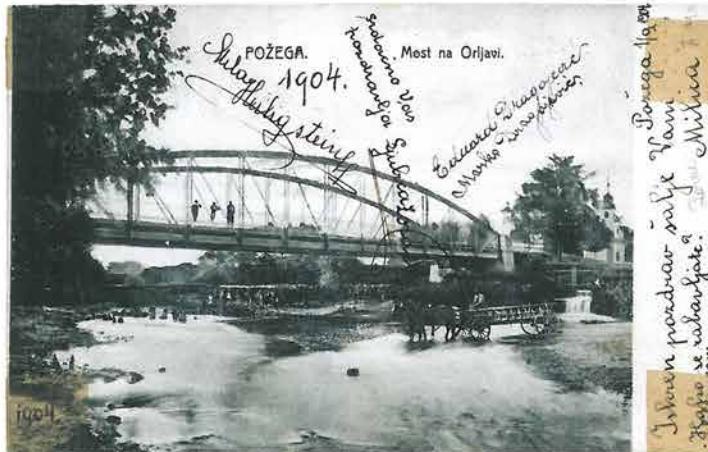
Razglednica je poslana Mar?nki Roháikovoj u Moraviu.
cjelina: v = 8,8 cm, š = 13,6 cm
inv. br. 1434

88. Rudolf Mosinger, POŽEGA, Most na Orljavi, 1904. god.

Naklada L. Klein, Požega

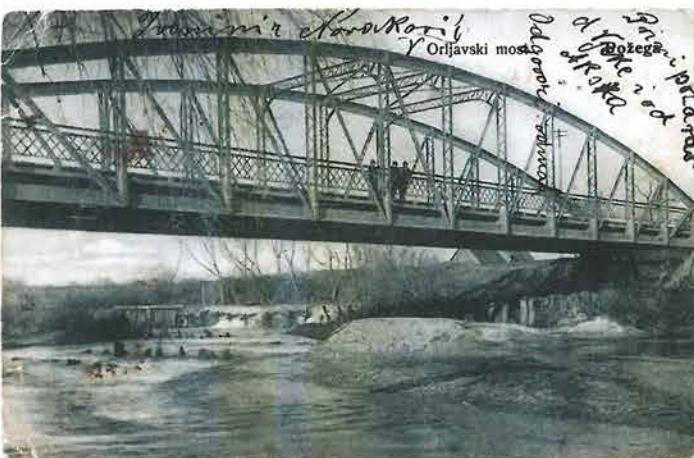
Razglednica je poslana Mati Vlašiću u Novi Vukovar.
cjelina: v = 8,7 cm, š = 13,8 cm
inv. br. 2519

89. ORLJAVSKI MOST, Požega, početak 20. st.

Naklada Hrvatske tiskare i knjižare, Požega

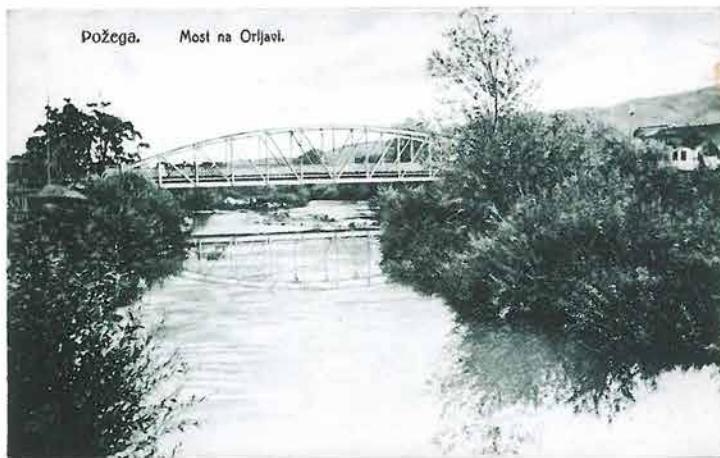
Razglednica je poslana Franji Pipiniću u Bribir.
cjelina: v = 9,1 cm, š = 14 cm
inv. br. 2520

90. Rudolf Mosinger, POŽEGA, Most na Orljavi, 1910.

Naklada Hrvatske tiskare i knjižare, Požega

Razglednica je poslana dr. Kosti Draganiću, prof. u Zagreb.
cjelina: v = 8,7 cm, š = 13,8 cm
inv. br. 1357

91. Rudolf Mosinger, POŽEGA, 1901.

Na razglednici Požege prikazani stariji muškarac s lijeve stric je Miroslava Kraljevića, slikara, Ladislav Kraljević ili s umjetničke slike poznatiji kao "Stric Laca". Naklada L. Kleina, Požega. Razglednica je poslana Venzelu Novaku u Vidin. Cjelina: v = 9,1 cm, š = 14,1 cm inv. br. 1431

92. Rudolf Mosinger, POŽEGA, Trg sv. Terezije, 1908.

Naklada L. Kleina, Požega, Na razglednici je prikazana skupina ljudi među kojima prepoznamo slikara Miroslava Kraljevića u dugom kaputu i Hedvigu Sternberg kraj njega. Prema drugim fotografijama ovih osoba, ova razglednica pripada 1908. godini. Većina prikazanih ljudi gleda u kamenu, a oni gledaju jedno drugo. Razglednica nije putovala Cjelina: v = 8,8 cm, š = 14,1 cm, inv. br. 2752

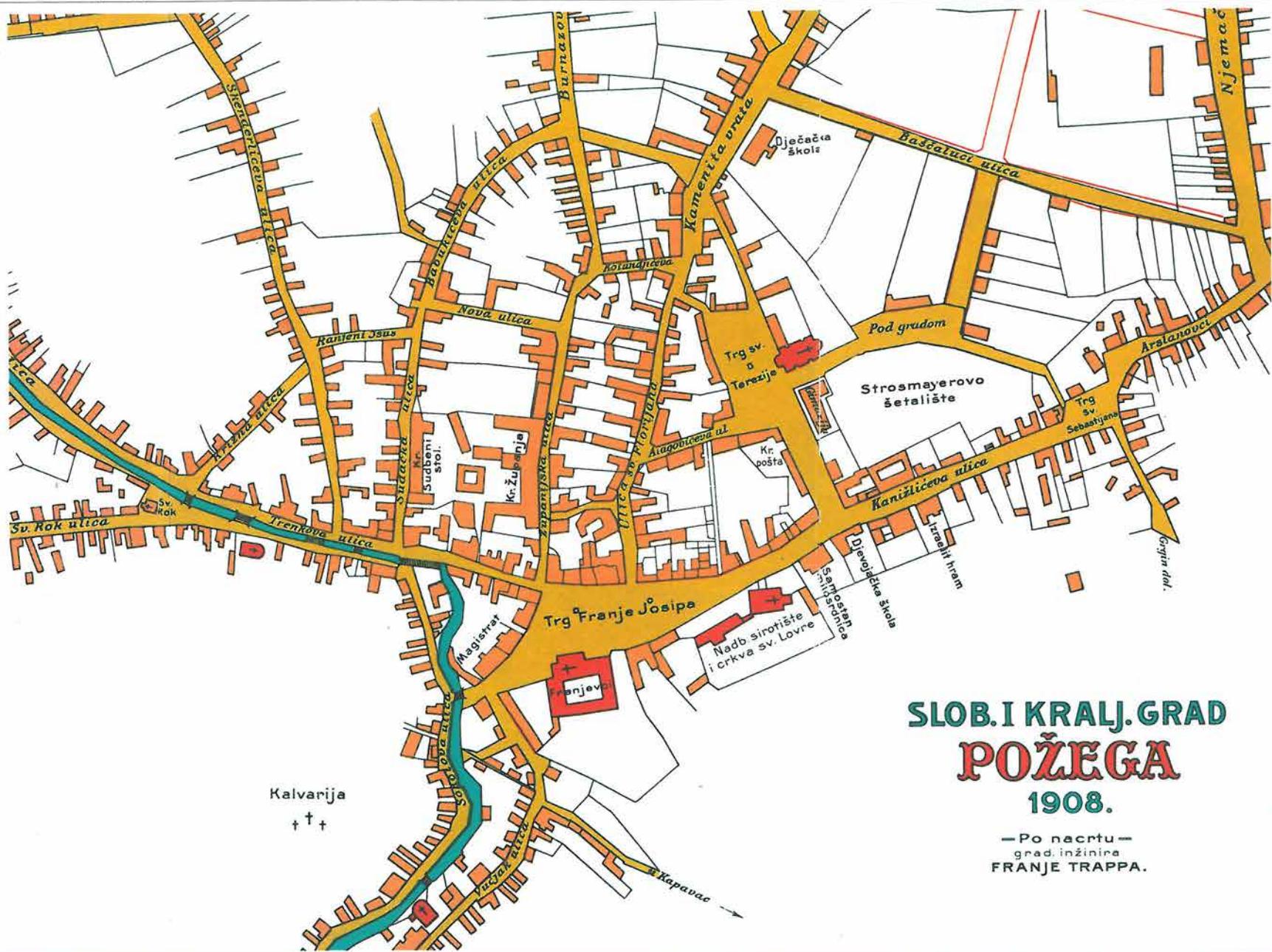

Vinogorje „Kapavac“ u Požegi.

93. Vinogorje "KAPAVAC" u Požegi, početak 20. st.

Naklada Josip Krausz, Požega. Razglednica prikazuje vinograd na Kapavcu s pogledom na požeška brda i djelomično na Vučjak. U donjem desnom ugлу prikazan je čovjek s brkovima koji drži šešir u ruci i desnom rukom pokazuje na vinograd. Osoba na razglednici je Dragutina Lermana, a pokazuje vinograd koji je tada u Požegi, na Kapavcu kupio. Razglednica je poslana Miri Celestin u Osijek I. Cjelina: v = 8,9 cm, š = 13,8 cm inv. br. 11.531

LITERATURA:

1910.

Kepmf, Julije: Požega, zemljopisne bilješke iz okoline i prilozi za povijest slob. i kr.grada Požege i požeške županije, str.479, Požega 1910.

1967.

Langhamer, Josip: Požeške razglednice, Požeški list, 27. 07. 1967. godine

1977.

Jakić, Tomislav: Požeške štamparije i knjižare, Požega 1227 - 1977, Slavonska Požega

1977.

1984.

Uzelac, Zlatko: Prilog povijesti fotografije u Požegi, Izvanjsko i "Unutrašnje" lice stare Požege, str. 7, Požeški list 31.05. 1984, Sl. Požega

1985.

Pal, Šandor: Stare bečejske razglednice, Gradska muzej i galerija u Bečeju, Bečej 1985.

1994.

Fotografija u Hrvatskoj 1848 - 1951, str. 88, MUO , Zagreb 1994.

1995.

ELU, 1. dio, Mosinger Rudolf, str. 590, Zagreb 1995.g.

2000.

Osrečki Jakelić, Dubravka: Fotografija u vrijeme historicizma, Historicizam u Hrvatskoj I, str. 421 429, MUO, Zagreb 2000.

2002.

Paro, Fran: Grafički pojmovnik, svjetlotisak, litografija, ALU Zagreb 2002.

2004.

*Tonković, Marija: Drugačije slike sjećanja:Fotografija od poze do pokrenute slike, Secesija u Hrvatskoj, str. 145 - 157, Zagreb 2004.

*Tonković, Marija: Hrvatska u svjetlotisku, predgovor izložbe Secesija u Hrvatskoj, MUO, Zagreb 2004.

*Vrekalo, Nikolina: www. Vjesnik.com/html/ 2004/07/25/clanak, novinski članak" Vrijeme zaustavljeno u sepiji " o izložbi "Židovi fotografi" u Gliptoteći HAZU -a, fotograf Rudolf Mosinger

2007.

*Budaj, Alen: Vallis Judaea, Doprinos požeškim Židovima gospodarskom razvitku grada, Cecilijsa Wollner Davidson, str. 109 - 111, 115, Lavoslav Klein, Josip Kraus, str. 115 Zagreb 2007

*Smreka, Jelka; Mihovilović, Đorđe: Jasenovac žrtva je pojedinac, Davidzon Cecilija, Davidzon Asta, str.348, Jasenovac 2007.

IMPRESSUM

Izdavač:

GRADSKI MUZEJ POŽEGA

Matice hrvatske 1, 34000 Požega

www.gnp.hr

e-mail: info@gnp.hr

Za izdavača:

MIRJANA ŠPERANDA, prof.

v.d. ravnatelja

Autorica izložbe i kataloga:

LIDIJA IVANČEVIĆ ŠPANIČEK, prof.

viša kustosica

Lektura:

VJEKOSLAV MARIĆ, prof.

Fotografije i priprema razglednica:

BORIŠ KNEZ

MARIO REZO

Tehnički poslovi:

BORIS KNEZ

VERA HODAK

U realizaciji izložbe sudjelovali:

MAJA ŽEBČEVIĆ MATIĆ, DUBRAVKA MATOKOVIĆ,

TATJANA PAJKR ENGELMANN, ANITA PEĆUR,

MAJA JAJČEVIĆ, LJILJANA MIRKOVIĆ

IZLOŽBA JE REALIZIRANA UZ POTPORU GRADA POŽEGE

Likovno oblikovanje:

Aurea marketing d.o.o., Požega

Tiskat kataloga:

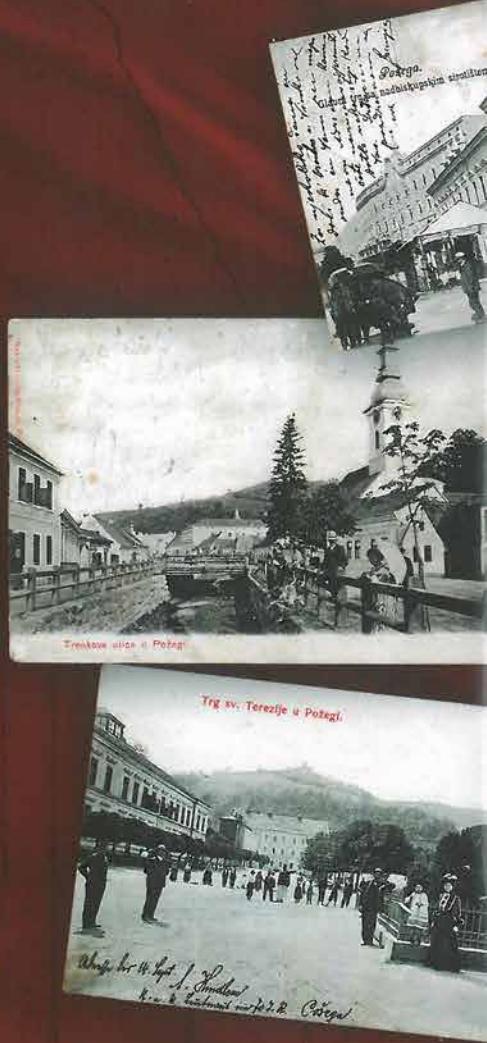
ARCA Nova Gradiška

2009.

Naklada:

300 primjeraka

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 693476 ISBN 978-953-98030-2-3

Dan Grada Požege 12. ožujka
85 godina Gradskog muzeja u Požegi